

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/44; C. Senatosu : 1/233)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 1722/318

17. 1. 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 15. 1. 1974 tarihinde kararlaştırılan «1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Naim Talû

Başbakan

GEREKÇE

Bu kanun tasarısı ile, Maliye Bakanlığı bütçesinin «Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı» başlıklı tertibine (3) milyar lira ek ödenek verilmesi teklif edilmektedir.

Bu ek ödenek 1973 yılı Bütçe kanun tasarısının hazırlanması sırasında öngörülmesi mümkün olmayan birtakım hizmetler ile, miktarı önceden tahmin edilemeyen diğer bazı gider unsurlarını karşılamak amacıyla talebedilmektedir. Söz konusu ödenğin hangi maksatlar için kullanılacağı aşağıda belirtilmiştir.

1. Eskiden beri özel idarelere ait kadrolarda istihdam edilmekte olan ve aylıkları ile diğer özlük hakları söz konusu kuruluşlar bütçelerinden ödenen (18 233) kamu görevlisi 1732 sayılı Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığı bünyesine alınmış ve bunların aylıkları ile diğer özlük haklarının 1 . 3 . 1973 tarihinden itibaren genel bütçeden (Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden) ödenmesi hükme bağlanmıştır.

Bu operasyonun genel bütçeye getirdiği yıllık ek malî yük,

(203) milyon (552) bin lirası aylıklar,

(28) milyon (497) bin lirası emekli keseneği karşılıkları olmak üzere,

Toplam 232 milyon lira kadardır. Diğer özlük haklarıyla birlikte bu rakamın (250) milyon liraya bâliğ olduğu tahmin edilmektedir.

2. 25 . 6 . 1973 tarihli ve 1765 sayılı «Üniversite Personel Kanunu» ile 1750 sayılı Üniversiteler Kanununa tabi öğretim müesseselerinde çalışan akademik personelin aylıkları ve diğer özlük hakları yeniden ayarlanmış ve yükseltilmiştir.

Bu kanunun getirdiği yıllık ek malî yük,

(305) milyon (230) bin lirası aylıklar için,

(53) milyon (338) bin lirası emekli keseneği karşılıkları için,

(264) milyon (465) bin lirası özel zamlar için olmak üzere toplam (623) milyon lira kadardır.

Bu miktarın 1973 malî yılına isabet eden kısmı (Kanun 1 . 8 . 1973 tarihinden itibaren uygulanmaya başladığından (364) milyon lira civarında olmaktadır.

3. 1973 malî yılı içinde, Bütçe Kanununun 24 nci maddesi ile verilen yetkiye istinaden yine aynı maddede yazılı kuruluşlar ve amaçlar için yeniden ihdas edilmiş olan kadroların 1973 yılına ait ek malî yükü (420) milyon lira olarak hesaplanmaktadır.

4) 1327 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun özellikle intibak hükümlerinin uygulanması sonunda ortaya çıkan şikâyet ve huzursuzlukları gidermek üzere çıkarılan 1589 sayılı Yetki Kanununa göre yürürlüğe konulan kanun kuvvetindeki kararnamelerin yıllık ek malî yükü (2) milyar (400) milyon lira olarak tahmin edilmiştir.

Söz konusu kararnamelere göre yapılan intibak düzeltmeleri esas itibariyle 1 Haziran 1973 tarihinden itibaren yürürlüğe konduğundan, bu işlemlerin 1973 yılı Bütçesine akseden ek malî yükü (1) milyar (800) milyon lira olarak hesaplanmaktadır.

5) 1654 sayılı Kanuna göre, 1971 yılında ülkemizin muhtelif illerinde ilân edilmiş bulunan sıkıyönetimin devamı müddetince yine bu kanunda belirtilen kamu personeline belli miktarlarda sıkıyönetim tazminatı ödenmesi ve bu ödemelerin aylık tertiplerindeki ödeneklerle karşılanması gerekmektedir. Sıkıyönetim düzeninin süresi, kapsamı ve sıkıyönetim hizmetlerinde istihdam edilecek personelin sayısı önceden biline mediği için 1973 yılı Bütçesinin bu amaca dönük ödenekleri de ihtiva edecek şekilde tanzimi mümkün olamamıştır. Söz konusu sıkıyönetim zammının 1973 malî yılına ait ek malî yükünün (550) milyon lira civarında olduğu hesaplanmaktadır.

6) 1973 malî yılı içinde çıkarılan «Devlet Memurları Tedavi Yönetmeliği» ile, Devlet memurları ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin tedavi giderlerinin, bunların bağlı oldukları kurumlara karşılanması esası getirilmiştir.

Bu yenilik, 1973 yılı başlangıç bütçesinde memur başına (135) lira olarak hesaplanmış bulunan tedavi yardımı ödeneginin yine memur başına (600) liraya yükseltilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu operasyonun yıllık ek malî yükü (300) milyon lira; söz konusu yönetmelik 1 Eylül 1973 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiği için 1973 malî yılına isabet eden ek malî yük ise (150) milyon lira olarak hesaplanmaktadır.

7) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile öngörülen «İş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarında» bütçe kanunundaki esaslar dâhilinde, 1973 malî yılı içinde - özellikle teknik personel lehine - yapılan iyileştirme ve yükseltmelerin 1973 malî yılına isabet eden ek malî yükü (450) milyon lira olarak hesabedilmektedir.

Böylece, 1973 malî yılı bütçesi hazırlanırken öngörülmesi mümkün olmayan veya öngörüldüğü halde tahmini de olsa malî portesi bilinemezce, personel giderlerinin ek malî yükü (4) milyar liraya ulaşmaktadır. Ancak bu meblâğın (1) milyar liralık kısmı 1973 yılı Bütçesinin hazırlanması ve kanunlaşması sırasında Maliye Bakanlığı bütçesinin özel bir tertibine konulmuş bulunmaktadır.

Bu bakımdan 1973 malî yılı için, yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen amaçlar için ayrıca (3) milyar liralık ek ödenek alınmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Eklenmesi derpiş olunan 3 milyar liralık ek ödenek, 1973 malî yılı gelir fazlası ile karşılanacaktır.

Bütçe Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/44
Karar No. : 1

19 . 2 . 1974

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı, Maliye Bakanı ve Bakanlık temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Tasarı; gerekçesinde belirtilen hususlar ve verilen bilgilerden 1973 yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmına (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerinin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine;

1. — Özel İdarelere karşılanan ve 1732 sayılı kanunla (18 233) kamu görevlisinin Milli Eğitim Bakanlığı bünyesine alınması, aylık ve özlük haklarının 1 . 3 . 1973 tarihinden itibaren genel bütçeden karşılanması;

2. — 1750 sayılı Üniversiteler Kanununun gerektirdiği giderler,

3. — 1973 Bütçe Kanununun 24 ncu maddesine istinaden alınan kadrolar giderleri,

4. — Devlet Memurlarının intibakları için çıkarılan Kararnamelerle yapılan intibak farkları giderleri,

5. — 1654 sayılı Kanuna göre 1971 yılında ilân edilen Sıkıyönetim devamınca, bu kanunda belirtilen personele ödenmesi gereken giderler,

6. — 1 . 9 . 1973 tarihinde yürürlüğe giren Devlet Memurları tedavi yönetmeliğinin 1973 yılına isabet eden giderleri,

7. — Devlet Memurları Kanunu gereğince, özellikle teknik personel lehine iyileştirme ve yükseltmelerin gerektirdiği giderlerden oluşan (3 000 000 000) lira ek ödenek verilmesini öngördüğü anlaşılmıştır.

Yapılan görüşmelerden sonra verilen bir önerge ile birinci maddeye, malî yılın sona ermesine çok kısa bir zaman kalmış olması nedeniyle «Bu ödenekten genel ve katma bütçeli kuruluşların ilgili tertiplerine yapılacak aktarmalar, işlem tarihine bakılmaksızın, 28 . 2 . 1974 tarihinde iera edilmiş sayılır.» Şeklinde bir fıkra eklenmek suretiyle değiştirilerek, 2 ve 3 ncu maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Sivas <i>A. Durakoğlu</i>	Başkan V. Manisa <i>D. Barutçuoğlu</i>	Sözcü Adıyaman <i>A. Ünsal</i>	Kâtip Eskişehir <i>A. A. Köksal</i>
Adana <i>S. Kılıç</i>	Ağrı <i>C. Erhan</i>	Artvin <i>T. Altunkaya</i>	Aydın <i>M. Ş. Koç</i>
Çanakkale <i>O. O. Çameri</i>	Denizli <i>H. Oral</i>	Edirne <i>İ. Ertem</i>	Elâzığ <i>H. Buz</i>
Elâzığ <i>R. Küçükkel</i>	Erzurum <i>R. Danışman</i>	Gaziantep <i>Y. Öztürkmen</i>	Giresun <i>İ. E. Kılıçoğlu</i>
Giresun <i>O. Yılmaz</i>	Gümüşhane <i>T. Yücel</i>	İçel <i>L. Bilgen</i>	İstanbul <i>M. Tüzün</i>

Izmir
Y. Ergenekon

Kayseri
C. Cebeci

Konya
F. Özlen

Manisa
H. Okçu

Rize
T. Doğan

Trabzon
A. Ş. Ağanoğlu

Izmir
C. Karagözoğlu

Kayseri
H. Nakiboğlu

Kütahya
A. M. Ablum

Mardin
M. A. Arıkan
İmzada bulunamadı

Sivas
K. Kangal

Uşak
M. F. Atayurt

Muhalifim. Söz hakkım
mahfuzdur. 1973 malî
yılı Bütçesi için verdiğim
muhalefet şerhi bunun
için de caridir

Izmir
A. K. Önder

Kocaeli
L. Tokoğlu

Malatya
M. Delikaya

Muş
İ. İlhan

Tekirdağ
Y. Alpaslan

Yozgat
S. E. Ergin

Kars
M. Şamiloğlu

Konya
Ö. Ölçmen

Malatya
H. Gökçe

Ordu
B. Taranoğlu

Tokat
H. Abbas

Yozgat
V. Uyar

HÜKÜMET TASARISI

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer malî transferler) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (001) kod numaralı (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine (3 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

15 . 1 . 1974

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>N. Talû</i>	Başbakan Yardımcısı
Devlet Bakanı	<i>N. Erkmén</i>
<i>İ. Öztrak</i>	Adalet Bakanı
Dışişleri Bakanı	<i>H. Mumcuođlu</i>
<i>Ü. H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı
Ticaret Bakanı	<i>S. T. Müftüođlu</i>
<i>A. Türkel</i>	Sađ. ve Sos. Y. Bakanı
Ulaştırma Bakanı	<i>V. Tanır</i>
<i>S. Özbek</i>	Çalışma Bakanı
Turizm ve Tan. Bakanı	<i>A. N. Erdem</i>
<i>A. İ. Kıvrımlı</i>	İmar ve İskân Bakanı
	<i>M. N. Oktay</i>

Gençlik ve Spor Bakanı

C. Coşkun

BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer malî transferler) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (001) kod numaralı (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine (3 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.

«Bu ödenekten genel ve katma bütçeli kuruluşların ilgili tertiplerine yapılacak aktarmalar işlem tarihine bakılmaksızın, 28 . 2 . 1974 tarihinde iera edilmiş sayılır.»

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı	Devlet Bakanı
<i>K. Satır</i>	<i>İ. H. Tekinel</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>İ. Sancar</i>	<i>M. Öztekin</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>O. Dengiz</i>	<i>N. Ok</i>
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>F. Çelikbaş</i>	<i>A. N. Tuna</i>
Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
<i>N. Bayar</i>	<i>K. Demir</i>
Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı
<i>O. Kürümođlu</i>	<i>İ. Bingöl</i>